

Kamu Görevlileri Etik Kurulundan:

Dosya Numarası : 2008/ 97

Başvuru Tarihi : 02/10/2008

Karar Tarihi : 26/12/2008

Karar Numarası : 2008/206

A. BAŞVURANLAR

1 - ...

2 - ...

B. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN KAMU GÖREVLİSİ

..., ... Büyükşehir Belediye Başkanı

C. RAPORTÖR

...,

D. İDDİALARIN ÖZETİ

... Büyükşehir Belediye Başkanı ...'ın eşi ...'a ait ... İli Merkez ... İlçesinde bulunan 5788 ada, 9 parsel no.lu ve 11.260 m² yüzölçümlü arsa ile ilgili olarak ... Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19/11/2007 tarih ve 198 sayılı kararı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında değişiklik yapılarak, anılan parselin bulunduğu alanın mesken bölgesinden çıkarılıp ticaret alanına dahil edildiği, inşaat taban alanının 0,40'tan 0,60'a çıkarıldığı, bu değişiklik ile arsa sahibine haksız kazanç sağlandığı, bu durumun etik kurallara aykırı olduğu iddiaları ile e-posta yolu ile Kurulumuza başvuruda bulunulmuştur.

E. İNCELEME

Raportör tarafından hazırlanan raporda, başvurunun usul yönünden ilgili Kanun ve Yönetmeliğe uygun olduğuna ilişkin görüş değerlendirilerek 4/12/2008 tarihinde konunun esastan incelenmesine geçilmiştir.

Dosya üzerinde ve mahallinde yapılan inceleme sonucunda temin edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde; ... Büyükşehir Belediye Meclisinin 1/1000 ölçekli uygulama imar planının değiştirilmesine ilişkin 19/11/2007 tarih ve 198 sayılı kararı ile ...'ın arsasının da bulunduğu alanın, mesken alanından çıkarılıp ticaret alanına dahil edildiği, ayrıca inşaat taban alanının 0.40'tan 0.60'a çıkartıldığı, bu değişiklik ile o bölgedeki taşınmazlara yeni imkanlar tanındığı ve ilgili Büyükşehir Belediye Meclisi toplantısına Büyükşehir Belediye Başkanı ...'ın katıldığı ve anılan kararda imzasının bulunduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu iddianın, bilgi ve belgelere dayanılarak yapılan değerlendirilmesi sonucunda, ... Büyükşehir Belediye Başkanı ...'ın savunmasının istenmesine karar verilmiştir.

F. SAVUNMANIN ÖZETİ

... Büyükşehir Belediye Başkanı ..., süresi içinde gönderdiği yazılı savunmada; imar planı değişikliğinde etik kurallara aykırılık bulunmadığını, plan değişikliğinin sadece eşine ait parselle ilişkin olmayıp 5 kilometrelik şeridi ve 338.000 m² alanı kapsadığını, planla getirilen imkanlardan diğer parsel sahiplerinin de yararlanabileceğini, ayrıca söz konusu imar planı değişikliğine ilişkin Büyükşehir Belediye Meclisinin ilgili toplantısına ve kararına katılmasında, plan değişikliğinin büyük bir alanı kapsamaması nedeniyle hukuki sakınca bulunmadığını belirtmiştir.

KARAR

Dosyanın incelenmesinden, ... Büyükşehir Belediye Meclisinin 1/1000 ölçekli uygulama imar planının değiştirilmesine ilişkin 19/11/2007 tarih ve 198 sayılı kararı ile ...'ın arsasının da bulunduğu alanın, mesken alanından çıkarılıp ticaret alanına dahil edildiği, ayrıca inşaat taban alanının 0.40'tan 0.60'a çıkartıldığı, söz konusu alan 5 kilometrelik bir şeridi ve 338.000 m² lik bir alanı kapsamakta ise de, mahallinde yapılan incelemede tespit edildiği üzere düzenlenen alandaki birkaç parsel hariç mesken alanı olarak 10-12 katlı yapılaşmanın olduğu, bu değişiklik ile o bölgedeki taşınmazlara yeni imkanlar tanındığı ve ilgili Büyükşehir Belediye Meclisi toplantısına Büyükşehir Belediye Başkanı'ın katıldığı ve anılan kararda imzasının bulunduğu anlaşılmıştır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Başkan ve Meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı durumlar" başlıklı 27. maddesinde; "Belediye başkanı ve meclis üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar" hükmü yer almıştır.

Benzer bir hüküm, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda yok ise de, Kanun'un Büyükşehir Belediye Meclisi'ne ilişkin 12. maddesinin üçüncü fıkrası ile Büyükşehir Belediye Meclisi'nin çalışma usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlarda Belediye Kanunu hükümlerinin uygulanacağına gönderme yapılmıştır.

Bu gönderme uyarınca Belediye Kanunu'nun 27. maddesindeki yasaklayıcı hüküm Büyükşehir Belediye Meclisi başkan ve üyeleri için de geçerlidir. Kanun Koyucu bu hüküm ile belediye meclis kararlarının hiçbir etki altında kalınmaksızın, objektif ve tarafsız bir şekilde alınmasını sağlamayı amaçlamıştır.

Bu durumda ...'ın, eşine ait taşınmazı da kapsayan imar planı değişikliğinin görüşüldüğü toplantıya katılmaması gerekirken, aksine davranışı Kanun'un yukarıda anılan hükmüne açık bir aykırılık teşkil etmektedir.

5176 sayılı Kanun'un 5. maddesinin verdiği açık yetkiye istinaden çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ikinci bölümünde "Etik Davranış İlkeleri" belirlenmiş olup, "Dürüstlük ve tarafsızlık" ilkesini düzenleyen 9. maddesinin birinci fıkrasında, kamu görevlilerinin tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket edecekleri, ikinci fıkrasında da, "Kamu görevlilerinin, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanacakları" düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in "Çıkar çatışmasından kaçınma" başlıklı 13. maddesinde ise; "Çıkar çatışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözüken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade eder. Kamu görevlileri çıkar çatışmasında şahsi sorumluluğa sahiptir, çıkar çatışmasının doğabileceği durumu genellikle şahsen bilen kişiler oldukları için, herhangi bir potansiyel ya da gerçek çıkar çatışması konusunda dikkatli davranır, çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli adımları atar, çıkar çatışmasının farkına varır varmaz durumu üstlerine bildirir ve çıkar çatışması kapsamına giren menfaatlerden kendilerini uzak tutarlar" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu uygulama imar planı değişikliği ile getirilen imkan ve avantajlar göz önüne alındığında, bu plan değişikliğinden hukuki yönden yapılaşmış parsel sahiplerinin yararlanmasına bir engel yok ise de; teknik, mimari, statik ve ekonomik koşullar dikkate alındığında öncelikle halen yapılaşmamış olan birkaç parselin ve bu arada Büyükşehir Belediye Başkanı ...'ın eşine ait parselin değerlendirileceği ve dolayısıyla daha fazla yararlanacağı açıktır.

Yukarıda yapılan inceleme ve değerlendirmeler ışığında; ... Büyükşehir Belediye Başkanı ...'ın, eşine ait taşınmazı avantajlı bir duruma getiren imar planı değişikliğine ilişkin iş ve işlemlere katılmak suretiyle Yönetmelik'in 9. maddesinde düzenlenen "Dürüstlük ve tarafsızlık" ile 13. maddesinde düzenlenen "Çıkar çatışmasından kaçınma" ilkelerine aykırı davrandığına, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına ve taraflara tebliğine, tebliğinden itibaren 60 gün içinde idari yargı yolu açık olmak üzere,

26/12/2008 tarihinde oybirliği ile karar verilmiştir.